

SELETUSKIRI

maaeluministri määruse „Maaeluministri 29. juuli 2015. a määruse nr 76 „Põllu- ja metsamajanduse taristu arendamise ja hoiu investeeringutoetus“ muutmine“ eelnõu juurde

1. Sissejuhatus

Maaeluministri määrus kehtestatakse Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamise seaduse § 67 lõike 2 ja § 82 lõike 3 alusel.

Maaeluministri määruse „Maaeluministri 29. juuli 2015. a määruse nr 76 „Põllu- ja metsamajanduse taristu arendamise ja hoiu investeeringutoetus“ muutmine“ eelnõuga (edaspidi *eelnõu*) tehakse muudatused nimetatud määruse paremaks rakendamiseks. Maaeluministri 29. juuli 2015. a määruse nr 76 „Põllu- ja metsamajanduse taristu arendamise ja hoiu investeeringutoetus“ (edaspidi *määrus*) muutmine on vajalik „Eesti maaelu arengukava 2014–2020“ meetme 4 „Investeeringud materiaalsesse varasse“ alategevuse liigi 4.3 „Põllu- ja metsamajanduse taristu arendamine ja hoid“ rakendamiseks.

Eelnõus muudetakse mittetulundusühingute sihtgrupi hindamiskriteeriumit selliselt, et ka need maaparandusühistud, kes on moodustatud 1. jaanuaril 2019. a jõustunud maaparandusseaduse (edaspidi *MaaParS*) alusel, saavad lisapunkte määruse lisa 4 hindamiskriteeriumi punkti 1.1 eest. Muudatusega tagatakse uutele maaparandusühistutele hindepunkti andmise kaudu sarnane võimalus võrreldes nende maaparandusühistutega, kes kujundavad oma tegevust ümber (viivad oma põhikirja ja tegevuse vastavusse uue MaaParS-i nõuetega). Muudatusega tagatakse erinevate maaparandusühistute võrdne kohtlemine. Samuti parandatakse muudatustega eelnõus viited kehtivatele õigusaktidele, et need vastaksid 1. jaanuaril 2019. a jõustunud MaaParSi ja 1. oktoobril 2019. a jõustunud veeseaduse vastavasisusliste paragrahvidega.

Määruse eelnõu ja seletuskirja on koostanud Maaeluministeeriumi maakasutuspoliitika osakonna maaparanduse ja maakasutuse büroo juhataja Reena Osolin (625 6287, reena.osolin@agri.ee). Juriidilise ekspertiisi määruse eelnõule on teinud Maaeluministeeriumi õigusosakonna peaspetsialist Helen Palginõmm (625 6260, helen.palginomm@agri.ee). Eelnõu keeleteimetaja on Maaeluministeeriumi õigusosakonna peaspetsialist Laura Ojava (625 6523, laura.ojava@agri.ee).

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb viiest punktist.

Eelnõu punkti 1 muudatus on seotud 1. oktoobril jõustunud veeseadusega. Eelnõus viiakse viide vastavusse uue veeseadusega (RT I, 22.02.2019, 1), mille §-des 32 ja 34 sätestatakse pinna- ja põhjavee kaitse eesmärgid. Kavandatav tegevus peab olema vastavuses veepoliitika raamdirektiiviga ja arvestama kavandatava tegevuse võimalike kumulatiivsete mõjudega, et tegevuse elluviimise tulemusena ei halveneks veekogu seisund vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1–73), artikli 4 lõikes 7 sätestatud nõuetele. Seega peab kavandatav tegevus toetama veepoliitika raamdirektiivi eesmärkide täitmist –

pinna- ja põhjavee seisund ei tohi halveneda. MaaParS-i § 55 lõike 1 kohaselt peab vesikonna maaparandushoiukava olema kooskõlas veeseaduse alusel koostatava asjaomase veemajanduskavaga. Nii maaparandushoiukavad kui ka veemajanduskavad käsitlevad veemajanduse probleeme ning maaparandushoiukavad on veemajanduskavadega kooskõlas, sest põllu- ja metsamaal on üheks koormust vähendavaks meetmeks ka kuivenduskraavide kaudu veekogudesse jõudva toitainekoormuse ohjamine. Veemajanduskavadega kehtestatakse maaparandussüsteemide ja nendel paiknevate keskkonnanarajatiste hoiutööde ning eesvooludel kavandatavate keskkonnameetmete võtmise vajalikkus. Põllumajandusamet hindab iga kuivendusprojekti vastavust asjaomasele veemajanduskavale ja maaparandushoiukavale, et oleks täidetud veekaitse põhieesmärk – kõikide vete hea seisundi saavutamine.

Eelnõu punktid 2–4 on seotud 1. jaanuaril 2019. a jõustunud MaaParS-iga. Eelnõus viiakse kehtetud MaaParS-i viited vastavusse 1. jaanuaril 2019. a jõustunud MaaParS-i viidetega. Punkti 4 muudatuse tulemusena viiakse eelnõus nimetatud MaaParS-i alusel antud maaelu ministri määruste viited (maaparandussüsteemi projekteerimismid ja maaparandussüsteemi ehitusprojekti nõuded) vastavusse kehtivate maaelu ministri määruste viidetega. Muudatus on tehniline ja tehakse õigusselguse eesmärgil.

Eelnõu punkti 5 muudatus on seotud 1. jaanuaril 2019. a jõustunud MaaParS-iga. Uue MaaParS-i kohaselt ei ole maaparandusühistud enam mittetulundusühingud, vaid eriliigilised eraõiguslikud juriidilised isikud. Maaparandusühistud kantakse maaparandusühistute registrisse, mis on mittetulundusühingute ja sihtasutuste registri osa. Maaparandusühistute puhul eelistatakse neid maaparandusühistuid, kes on moodustatud toetuse taotlemise aastal või sellele vahetult eelnenud aastal (esmakordsed toetuse taotlejad) – eesmärgiga, et toetust saaks rohkem taotlejaid ja see jõuaks suurema sihtgrupini ning seeläbi areneks maaparanduslik ühistegevus. Selline stiimul hindamiskriteeriumite näol aitab kaasa uute maaparandusühistute moodustamisele ja nende tegevuse toetamisele. Seega on õigustatud mittetulundusühingute sihtgrupi taotluste hindamiskriteeriumi 1.1 eest saama lisapunkte ka need maaparandusühistud, kes on moodustatud uue MaaParS-i alusel. Muudatuse tulemusel viiakse määruse lisa 4 punkti 1.1 sõnastus kooskõlla ka „Eesti maaelu arengukavas 2014–2020“ sätestatud hindamiskriteeriumiga, mille kohaselt eelistatakse esmakordseid toetuse taotlejaid, nii, et edaspidi saab hindamisel lisapunkte selline maaparandusühistu, kes on asutatud toetuse taotlemise aastal või sellele vahetult eelnenud aastal. Seega antakse toetust üksnes neile maaparandusühistutele, kes on moodustatud uue MaaParS-i alusel või kes on kujundanud oma tegevuse ja põhikirja ümber uue MaaParS-i nõuete kohaselt ja esitanud maaparandusühistute registrisse kandmise avalduse hiljemalt 2019. aasta 31. detsembriks. Muudatusega tagatakse hindamiskriteeriumi algse mõtte säilimine ja kriteeriumi eesmärgipärasus.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõu väljatöötamisel võeti aluseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320–469), ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1305/2013 Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondist (EAFRD) antavate maaelu arengu toetuste kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1698/2005 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 487–548).

Eelnõus nimetatud Euroopa Liidu õigusaktid on kättesaadavad Euroopa Liidu Teataja veebilehel <http://eur-lex.europa.eu>.

4. Määruse mõjud

Määruse muudatuste tulemusena tagatakse õigusselgus ning koheldakse kõiki maaparandusühistuid ühetaoliselt olenemata sellest, kas tegu on sellise maaparandusühistuga, kes on end ümberkujundanud uue MaaParS-i nõuetega, või on asutatud uus maaparandusühistu uue MaaParS-i alusel. Seega saavad edaspidi hindamisel lisapunkte ka need maaparandusühistud, kes on moodustatud uue MaaParS-i alusel. Toetuse hindamiskriteeriumite eest hindepunktide andmisel on oluline soodustada uute maaparandusühistute teket, kes on alustanud tegutsemist taotluse esitamise aastal või sellele vahetult eelnenud aastal. 31.08.2019 seisuga on teada, et 2019. a on moodustatud kolm uut maaparandusühistut.

5. Määruse rakendamise seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamisega lisakulusid ega -tulusid ei kaasne.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitati kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile ja Keskkonnaministeeriumile eelnõude infosüsteemi EIS kaudu. Keskkonnaministeerium ja Rahandusministeerium kooskõlastasid eelnõu märkusteta. Eelnõu esitati arvamuse avaldamiseks Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Ametile ning Põllumajandusametile. Põllumajandusamet esitas märkused, et kehtivas määruses kasutatud viited MaaParSi paragrahvidele ja selle alusel antud õigusaktidele on ebaõiged. Eelnõus on Põllumajandusameti märkustega arvestatud ja viiteid uuendatud (eelnõu punktid 2–4).

(allkirjastatud digitaalselt)

Illar Lemetti

Kantsler